

Høringsuttalelse fra Pinsebevegelsen i Norge knyttet til ny lov om konverteringsterapi

Pinsebevegelsen er et av Norges største frikirkesamfunn og består av 330 selvstendige menigheter og over 40 000 medlemmer. Vi ønsker med vårt arbeid å fremme sunne relasjoner og felleskap, der mennesker uansett alder og livssituasjon blir møtt med respekt.

Pinsebevegelsen i Norge praktiserer ikke eller støtter konverteringsterapi, slik det er definert i høringsnotatet. Vi er imot alle former for tvang, utilbørlig press, forledelse, manipulasjon, trakassering, mv. som har som hensikt å få mennesker til å endre eller fornekte sin legning.

Vi vil på prinsipielt grunnlag understreke viktigheten av å bevare tros- og ytringsfriheten i Norge, slik det er formulert i norsk lov og i menneskerettene. Dette omfatter alt fra foreldres ansvar for, og rett til, å samtale med og veilede egne barn i tråd med sin religiøse overbevisning, forkynnelse på gudstjenester, forbønn og sjelesorg, mv.

Strider mot menneskerettighetene

Lovforslaget som er lagt fram av Støre-regjeringen, innebærer etter vårt syn et alvorlig inngrep i religionsfriheten (EMK, art. 9) og retten til privatliv og familieliv (EMK art. 8). Disse artiklene drøftes i lovforslaget, men det hevdes at skaden, eller skadepotensialet, er så stort ved forsøk på konverteringsterapi at det er nødvendig med begrensning av rettighetene på disse områdene (s. 37-49). Det hevdes at det er nødvendig med kollektiv beskyttelse på grunn av skadepotensialet.

I Solberg-regjeringens lovforslag ble imidlertid et eventuelt forbud mot konverteringsterapi begrenset til barn. Man drøftet her om grensen skulle være 16 eller 18 år. Dette lovforslaget tok hensyn til Lovavdelingens påpekning av at det ville stride mot menneskerettighetene hvis personer over 18 år ble nektet å motta konverteringsterapi, forutsatt at dette skjedde ut fra mottakers ønske eller samtykke.

Det nåværende lovforslaget lar forbudet gjelde for alle, uansett alder, uansett om det er tale om samtykke eller ikke. Den nåværende regjeringen har ikke bedt Lovavdelingen utrede dette. Departementet drøfter disse spørsmålene ut fra eget skjønn, fremgår det av lovforslagets tekst. Vi finner denne tilnærmingen kritikkverdig og henviser til Lovavdelingens påpekninger i Solberg-regjeringens forslag.

Samtale, sjelesorg og forbønn

Det er, som nevnt, knyttet usikkerhet til fra vår side om lovregulering av konverteringsterapi i praksis vil representere et illegalt inngrep i retten til fri religionsutøvelse. Dette er særlig knyttet til grensedragningen mellom ordinær samtale, sjelesorg og forbønn på den ene siden og handlinger av behandlingsliknende karakter på den andre siden. Det er maktpåliggende at lovens forarbeider er tydelig på hva som *ikke* skal omfattes av legaldefinisjonen av konverteringsterapi. Uklarhet om legaldefinisjonens faktiske innhold fordrer i det minste en tydelighet på hva som ikke rammes, slik at kravene til lovgivningens krav til klarhet og forutsigbarhet er ivaretatt.

Vi mener følgende presisering fra Solberg-regjeringens høringsnotat side 51 blir nødvendig å understreke i de videre forarbeidene til loven:

«Departementet vil understreke at et forbud mot å utføre konverteringsterapi ikke skal ramme samtaler om personers livssituasjon, herunder at en person har vanskeligheter med sin seksuelle orientering eller kjønnsidentitet. Det er et viktig hensyn at en regulering ikke skal føre til at psykologer, psykiatere, familieterapeuter, prester, forbedere, mv. blir redde for å innlate seg på en samtale med personer som har problemer med sin seksuelle orientering eller kjønnsidentitet.»

De ovennevnte presiseringer er av stor betydning for prester, pastorer og andre sjelesørgere som driver seriøst faglig sjelesorgarbeid. Det kan være nødvendig å presisere forskjellen på sjelesorg og terapeutisk virksomhet. Kristen sjelesorg er en veiledning der livet justeres etter etiske normer ut over enkeltindividets kompass. For Pinsebevegelsen er det uttrykt i vårt trosgrunnlag.

Vi vil også legge til samtaler i hjemmet knyttet til denne tematikken.

Behov for ny lov?

Konverteringsterapi, slik det er definert i høringsnotatet, vil være i strid med flere norske lover, f.eks. Helsepersonelloven og i noen grad også av Lov om alternativ behandling av sykdom mv. Krenkelser av norske borgeres integritet og grenser er allerede ivaretatt av gjeldende lovverk, dog uten at konverteringsterapi er nevnt eksplisitt.

Når det kommer fram i høringsnotatet at man «*ikke har sikker kunnskap om hvordan konverteringsterapi foregår i Norge*» (s. 96). Og det henvises til generelle undersøkelser som er foretatt, mens det påpekes at «*undersøkelsene ikke eksplisitt har tatt for seg konverteringsterapi gitt til personer som selv har uttrykt et ønske om dette*» (s. 39). Vi anser dermed, med grunnlaget som legges fram i høringsnotatet, at det må overveies nøye om det er behov for en ny lov i Norge knyttet til konverteringsterapi.

Oslo, 7/10-22

Øystein Gjerme, sign.
Leder for Pinsebevegelsen i Norge

Ingunn E. Ulfsten, sign.
Daglig leder

